

---

# Shiva Panchakshari Bhashyam

शिवपञ्चाक्षरीभाष्यम्

## Document Information

---

Text title : Shiva Panchakshari Bhashyam with meaning

File name : shivapanchAkSharIbhAShyam.itx

Category : devii, devI

Location : doc\_devii

Author : Padmapadacharya

Transliterated by : Nikhil Kancharlawar

Proofread by : Nikhil Kancharlawar

Latest update : May 27, 2025

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

---

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

**Please help to maintain respect for volunteer spirit.**

---

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

---

May 27, 2025

*sanskritdocuments.org*

---

---

## Shiva Panchakshari Bhashyam

---

### શિવપંચાક્ષરીભાષ્યમ્

---



શ્રીશ્રીગણેશાય નમઃ ।

શ્રીશ્રીશારદાયૈ નમઃ ।

નમઃ શિવાય ઇતિ મન્ત્રઃ । તસ્ય વ્યાખ્યાનમ્ ।

Salutations to Lord Ganesha.

Salutations to Goddess Sharada.

The Exegesis of the Five-Syllable Mantra of Lord Shiva.

‘namaH shivAya’ is the mantra. Here is its explanation.

(પ્રથમવ્યાખ્યાનમ્)

ત્યાગો હિ નમસો વાચ્ય આનન્દઃ પ્રકૃતેસ્તથા ।

કૃલં પ્રત્યયવાચ્યં સ્થાત્ ત્યાજ્યં પત્રફલાદિકમ્ ॥ ૧ ॥

ત્યાજીભીદમિદં સર્વં ચતુર્ણામિહ સિદ્ધયે ।

First Exegesis:

1. Renunciation is the essence of the word ‘Namah’ and bliss is of the same essence. The result indicated is conviction; what should be renounced are leaves, fruits, and other materials.

I renounce all this and that for the accomplishment of the four goals (Dharma, Artha, Kama, Moksha).

(દ્વિતીયવ્યાખ્યાનમ્)

નમઃ શિવાય ।

અથવા નમસો વાચ્યઃ પ્રણામો દૈન્યલબ્ધયે ॥ ૨ ॥

દૈન્યં સેવા તથા જ્ઞાપ્તિઃ સિદ્ધિઃ સર્વસ્ય વસ્તુનઃ ।

નમામિ દેવદેવેશં સકામોઽકામ એવ વા ॥ ૩ ॥

Second Exegesis:

2. Alternatively, the word ‘Namah’ signifies prostration for the attainment of humility.

3. Humility, service, and knowledge lead to the realization of all things. I bow to the Lord of lords, either with desires or without.

(તૃતીયવ્યાખ્યાનમ્)

નમઃ શિવાય ।

નગા નિષિધ્યતે ભાવવિકૃતિર્જગદાત્મનઃ ।

મસનં દેવદેવેશ નેહ નાનાસ્તિશબ્દતઃ ॥ ૪ ॥

અયેતિ ગમયેત્યર્થે તસ્માચ્છુદોઽસ્મિ નિત્યશઃ ।

પ્રણામો દેહગેહાદેરભિમાનસ્ય નાશનમ્ ॥ ૫ ॥

શિવો બ્રહ્માદિરૂપઃ સ્થાય્યજ્ઞિભિસ્તિસૃભિઃ સહ ।

અથવા સૂર્યમેવ સ્યાન્નિર્ગુણં બ્રહ્મ તત્પરમ્ ॥ ૬ ॥

નમસો નમને શક્તિર્નમનં ધ્યાનમેવ ચ ।

ચતુર્થ્યા તાદાત્મ્યસમ્બન્ધઃ કથ્યતે પ્રત્યગાત્મનોઃ ॥ ૭ ॥

અહં શિવઃ શિવોઽહં ચ મન્મે વેદાન્તનિષ્ઠયા ।

ઇત્યેવં નમ ઇત્યુક્તં વૈદૈઃ શાસ્ત્રૈશ્ચ સર્વશઃ ॥ ૮ ॥

અથવા દાસ એવાહમહં દાસ ઇતોરણમ્ ।

ઇત્યેવં નમ ઇત્યુક્તં વૈદૈઃ શાસ્ત્રૈશ્ચ સર્વશઃ ॥ ૯ ॥

અથવેદમિદં સર્વં ત્યજામિ પરમામયે ।

અર્થ ધર્મ ચ કામં ચ વાગ્ધ્રુજ જગદીશ્વરમ્ ॥ ૧૦ ॥

એતન્મન્ત્રાર્થતત્ત્વજ્ઞૈર્વેદવેદાન્તતત્પરેઃ ।

નિર્ણીતં તત્ત્વગર્ભં યદ્વિજ્ઞેયં મુક્તિલબ્ધયે ॥ ૧૧ ॥

અથવા મુક્તિલાભાય ધ્યેયં તત્ત્વવિવેકતઃ ।

ભિન્નં બુદ્ધ્વા હૃદા દેવં મન્ત્રેણેશં જગદુરુમ્ ॥ ૧૨ ॥

Third Exegesis:

4. The negative particle (Na) negates the transformations of the Universal Self. The root 'Mah' in 'Namah' to the Lord of lords denies multiplicity here.

5. In the sense of 'leading towards' (Ayeti), it implies purity and eternality. Prostration causes the destruction of attachment to the body and home.

6. Shiva can be seen as having the forms of Brahma and others, along with the three powers. Otherwise, Shiva is the transcendent fourth state, the ultimate Brahman devoid of qualities.

7. The word ‘Namah’ signifies the power to bow, and bowing itself is meditation. The identity relation between the individual self and the transcendent is described in the fourth state.

8. I am Shiva; Shiva is me, this is my belief based on the teachings of Vedanta. Thus, ‘Namah’ is enunciated by the Vedas and scriptures universally.

9. Alternatively, ‘I am a servant, I am a servant,’ is the declaration. Thus, ‘Namah’ is enunciated by the Vedas and scriptures universally.

10. Otherwise, I renounce all these for the supreme attainment. Wishing for both the worldly goals (Artha, Dharma and Kama) and the Lord of the Universe.

11. The essence of this mantra is determined by those knowledgeable in the truth of the Vedas and Vedanta for the attainment of liberation.

12. Alternatively, for liberation, the essence must be meditated upon with the discernment of the real from the unreal. The wise differentiate in their hearts the Lord of the world through the mantra.

(ચતુર્થવ્યાખ્યાનમ્)

નમઃ શિવાય ।

નમેરયિ નમઃ પ્રોક્તો જન્તાસ્થાજજગદીશ્વરે ।

તસ્માદ દાસોઽહમિત્યેવં મત્વા માં પ્રાપયાત્મનિ ॥ ૧૩ ॥

અસ્મિન્છેતે જગત્ સર્વં તન્મયં શબ્દગામિ ચત્ ।

તદવાનાસ્થિવ ઇત્યુક્તં કારણં બ્રહ્મતત્પરૈઃ ॥ ૧૪ ॥

ન મા ચસ્થાસ્તિ લક્ષ્મીશ સોહં દેવો ન સંશયઃ ।

તસ્માન્મે પ્રાપયેઢૈવ લક્ષ્મીં વિદ્યાં સનાતનીમ્ ॥ ૧૫ ॥

ચસ્માદાનન્દરૂપસ્ત્વં દેવૈર્વૈર્નિર્ગદ્યસે ।

તસ્માન્મે દેહિ યોગીશ ભદ્રં જ્ઞાનં સુભાવનમ્ ॥ ૧૬ ॥

Fourth Exegesis:

13. In addressing ‘Namah,’ it means bowing to the Lord of the universe. Therefore, considering me as a servant, lead me to Self-realization.

14. The entire universe resides in this (mantra), which embodies sound. Hence, ‘Shiva’ is said to be the cause by those devoted to Brahman.

15. I indeed am that deity who has Lakshmi (fortune), there is no doubt. Therefore, let that eternal prosperity and knowledge reach me here.

16. Since you are the embodiment of bliss, as said by the gods and the Vedas, therefore, O Lord of Yogis, bestow upon me prosperous, auspicious knowledge.

(पञ्चमव्याख्यानम्)

नमः शिवाय ।

यस्मात् त्वं नेति नेतीति नत्रर्थं मासि वेदजम् ।

तस्मान्नमोसि भद्रं मे यतो जातोऽनमो नमः ॥ १७ ॥

शिवं शिवमथाप्राप्तः शिवायेति निगद्यसे ।

शिवाय मे तथा प्राप्स्या शिवायं कुरु सर्वदा ॥ १८ ॥

Fifth Exegesis:

17. Since you are, as said by the Vedas, 'not this, not that', denoted by the word 'Na'. Therefore, be auspicious to me, for which I bow and offer 'Namah'.

18. Having attained Shiva, whose nature is auspicious, it is indeed said 'Shivaya.' For my welfare, always bestow upon me the attainment of Shiva.

(षष्ठव्याख्यानम्)

नमः शिवाय ।

शिवां यातो भडाभद्रं नमोऽहं मायया ध्रुवम् ।

ततो नमाय भद्रं मे शिवायं कुरु सर्वथा ॥ १९ ॥

Sixth Exegesis:

19. Having gone to Shiva, the great auspiciousness, I surely bow through the illusion. Therefore impart me with Shiva, may you universally ensure the good.

(सप्तमव्याख्यानम्)

नमः शिवाय ।

शिव मेषियतो ज्ञास्या शिवायस्त्वं पठ्यसे ।

नते माया यतो ज्ञास्या नमो वेदैः प्रपठ्यते ॥ २० ॥

नमोऽहं य शिवायोऽहं नमो भद्रं नमो नमः ।

नमो नमाय शुद्धाय मङ्गलाय नमो नमः ॥ २१ ॥

नमो नमसन् शम्भो निराकाराय ते नमः ।

निर्गुणं निष्ठियं शान्तमित्याद्याः श्रुतयो जगुः ॥ २२ ॥

નમો બ્રહ્મ નિરાકારં શિવાયં શિવ સર્વદા ।

અતોહં ચ નમા ભદ્ર શિવાયોહં ન સંશયઃ ॥ ૨૩ ॥

Seventh Exegesis:

20. By the knowledge that you are Shiva, you are read as 'Shivaya'. There is no maya from this knowledge; thus, it is quoted by the Vedas.

21. I bow to Shiva, I bow to him. I bow to purity, I bow to auspiciousness.

22. I bow to formless Shambhu with reverence. The transcendental, inactive, peaceful; thus declare the scriptures.

23. Bow to the formless Brahman, always bow to Lord Shiva. Thus, I surely bow to the auspicious Shiva without doubt.

ઇતિ પદ્મપાદાચાર્યવિરચિતં શિવપંચાક્ષરીભાષ્યં સમ્પૂર્ણમ્ ।

Thus ends the commentary on the Five-Syllable Mantra of Shiva composed by Padmapadacharya.

Encoded and proofread by Nikhil Kancharlawar

---

*Shiva Panchakshari Bhashyam*

pdf was typeset on May 27, 2025

Please send corrections to [sanskrit@cheerful.com](mailto:sanskrit@cheerful.com)

